

PREKEN, visitasgudstjeneste, Hvaler kirke 16. april 2023

Jesus åpenbarte seg enda en gang for disiplene ved Tiberiassjøen. Det gikk slik til: ² Simon Peter, Tomas, som ble kalt Tvillingen, Natanael fra Kana i Galilea, Sebedeus-sønnene og to andre av disiplene hans var sammen der. ³ Simon Peter sier til de andre: «Jeg drar ut og fisker.» «Vi blir også med», sa de. De gikk av sted og steg i båten. Men den natten fikk de ingenting.

⁴ Da morgenen kom, sto Jesus på stranden, men disiplene visste ikke at det var han. ⁵ «Har dere ikke noe å spise, barna mine?» sa Jesus til dem. «Nei», svarte de. ⁶ «Kast garnet ut på høyre side av båten, så skal dere få», sa Jesus. De kastet garnet ut, og nå klarte de ikke å dra det opp, så mye fisk hadde de fått. ⁷ Disippelen som Jesus hadde kjær, sa da til Peter: «Det er Herren.» Da Simon Peter hørte at det var Herren, bandt han kappen om seg – den hadde han tatt av – og kastet seg i sjøen. ⁸ De andre disiplene kom etter i båten og dro garnet med fisken etter seg. De var ikke langt fra land, bare omkring to hundre alen.

⁹ Da de var kommet i land, så de et bål der, og det lå fisk og brød på glørne. ¹⁰ «Kom hit med noen av de fiskene dere nettopp fikk», sa Jesus til dem. ¹¹ Simon Peter gikk da om bord i båten og trakk garnet i land. Det var fullt av stor fisk, ett hundre og femtite i alt. Men enda det var så mange, revnet ikke garnet. ¹² Jesus sa til dem: «Kom og få mat!» Ingen av disiplene våget å spørre ham: «Hvem er du?» De visste at det var Herren. ¹³ Så gikk Jesus fram, tok brødet og ga dem, det samme gjorde han med fisken.

¹⁴ Dette var tredje gang Jesus åpenbarte seg for disiplene etter at han var stått opp fra de døde.

Joh 21,1-14

PREKEN

Det er tidlig morgen en tirsdag i april. Solen er i ferd med å løfte seg opp over horisonten. Hun vrir seg i sengen som hun har gjort utallige ganger den natten, og sier halvhøyt ut i soveværelset: Nei, nå er det visst helt slutt på søvnen. Like greit å stå opp. Samtidig hører hun vesle Idas søvnige morgenstemme som spør: Er det morgen, mamma?

Ja, det er morgen.

Hun trekker de tunge, lystette gardinene til side, og oppdager til sin glede at det ikke regner lenger. Natten har vannet jorda godt, men gårsdagens tunge skydekke er helt borte. Det høres ut til å være vindstille også.

Hun sier til Ida: Kle på deg, du, jenta mi, så går vi ned på stranda og ser på soloppgangen. Ta den flaskegrønne strikkegenseren fra farmor, for det er kaldt ute.

De rusler hånd i hånd mot stranda i tussmørket. Ida lett på foten med en sang på leppene. Mor fortsatt grå i ansiktet og med et stramt hode som verker. Men hun kjenner hvordan lyden av tidlig morgen, og lyset som gradvis jager natten bort, fyller hjertet og kroppen, og snart nynner hun sammen med Ida på en lys vårvis: «De trodde at Jesus var borte, de trodde at Jesus var død»

De setter seg på svaberget, mamma tar fram den velbrukte termoskoppen med kaffe, den som får plass i lomme på anorakken, og så sitter de der tett sammen mens sola stiger opp på himmelen og lyssetter naturen omkring dem.

En middels stor trebåt ligger tungt med ripa så vidt over havoverflaten. Den er på vei inn på stranda. De hører hoiing og rop fra folka i båten. De høres ut som om de har gjort tidenes fangst! Og en duft av grillet fisk og bål når fram til dem der på benken.

En stemme lyder: «kom hit med noen av de fiskene dere nettopp fikk, og kom og få mat»

Det er en kjent stemme. Varm, kjærlig.

Det er Simon Peter, Tomas, Natanael, Sebedeus-sønnene og to andre disipler som er der på stranda og i båten. De to andre disiplene som ikke er omtalt med navn, er nok Maria Magdalena og den andre Maria. De som gikk til graven søndag morgen og som kom løpende tilbake og fortalte at graven var tom og at de hadde møtt Jesus. De kan knapt tro det de ser og hører nå, og de våger ikke spørre hvem han er. Men de vet det. I hjertene sine. Det er Jesus. Det er Jesus som står der på stranden og har tent bål og stekt brød og fisk, og nå deler han ut til dem.

Det er forunderlig dette: At disiplene, både kvinner og menn som hadde kjent Jesus lenge, de kjente ham ikke igjen når de møtte ham etter oppstandelsen. Den oppstandne kroppen må ha vært annerledes. Likevel den samme.

Det er når Jesus gjør handlinger og sier ord at hans venner kjenner ham igjen. Han bryter brødet, takker og gir dem. Han snakker vennlig til dem og kaller dem ved navn: Maria! Sier han til Maria utenfor graven, da hun tror hun har møtt gartneren. Han inviterer til og med Thomas til å stikke fingeren i sårene i hendene hans og i sidesåret. Først da tror Thomas det han ser.

Vi kan ikke se og høre Jesus snakke. Vi kan ikke se Gud konkret med våre øyne.

Ofte tviler vi mennesker, og mange er vantro. Nettopp fordi Gud ikke er synlig for våre øyne. Noen sier: om jeg bare fikk høre Guds stemme. Eller om jeg bare får et tegn. Da kan jeg tro. Andre sier at det er helt usannsynlig at det finnes en gud, jeg tror bare det jeg kan se og erfare.

Men Bibelens fortelling er at det alltid vil være slik. At vi ikke ser Guds ansikt. Fordi Gud er så mye større enn oss. Dersom vi så Gud i en allmenmenneskelig betydning, ville vi sannsynligvis ikke kalt det vi så for Gud.

I tillegg er det en menneskelig erfaring at Gud selv skjuler sitt ansikt. Salmenes bok har mange beskrivelser av at mennesker opplever det. Det er en smertefull erfaring, at Gud ikke svarer, at Gud skjuler seg for oss. Det er blant Guds mysterier. Blant det vi ikke forstår. Som vi må leve med. Bibelen har denne tvetydigheten i beskrivelsen av Gud: At Gud omgir oss på alle sider. Og samtidig er det avstand.

Slik er det også med nære relasjoner mellom mennesker. At vi kan være hverandre helt nær. Samtidig er det en avstand. Dybder og rom vi ikke får eller skal ha tilgang til hos den andre. Kanskje kan vi tenke slik om Gud også? At noe får vi tilgang til, og noe er skjult for oss. Det gjør at vi ikke fjerner oss fra verden og går fullstendig opp i relasjonen til Gud, slik en nyforelsket glemmer verden omkring seg.

Avstanden Gud har laget mellom mennesket og seg, hjelper mennesket til å se at vår plass er jorden, vårt sted er verden, og det er her vi skal ha vårt virke. Ikke i himmelen.

Vi er kalt til å tenne bål, steke fisk og bake brød. Gjøre som Jesus gjorde. Dele med vår neste, trøste og styrke hverandre, bære hverandres byrder. Være med og skape mer himmel på jord.

I Jesaja-teksten hørte vi det slik: Dere er mine vitner,
sier Herren,
og min tjener som jeg har utvalgt,
for at dere skal kjenne meg og tro på meg
og forstå at jeg er Han.

Kirkens oppdrag er å vitne om Gud. Det tror jeg vi skal gjøre gjennom samvittighetsfullt og iherdig å forsøke å finne ut hva Gud gjør i verden i dag, så vi kan være med å forsterke det. Og i løpet av dagene her på Hvaler, har jeg på nytt få næring til troen på at Gud arbeider for alt som er godt, og at vi skal gjøre det samme. Hver og en av oss må finne vår plass til enhver tid. Noen skal plukke plast i skjærgården, noen skal steke vafler, noen skal synge med barna, noen skal be. Du vet selv best hva du kan bidra med til enhver tid. Og husk at noen også må ta imot! Omsorg, kjærlighet, varme.

Slik kan hverdagslivet vitne om Guds kjærlighet for oss selv og for andre. Når vi åpner våre øyne og ser at det gode er glimt av Guds himmel på jord.

Og siden Jesus er stått opp, kan vi også få tro at døden ikke skal være det siste. For nå er jo Kristus stått opp fra de døde, som førstegrøden av dem som er sovnet inn. Fordi døden kom ved et menneske, er også de dødes oppstandelse kommet ved et menneske.

Slik skriver Paulus i første korinterbrev. Og vi kan få hvile i troen på at Jesus møter oss når vi dør, og at vi skal få møte hverandre. Vi forstår av fortellingene om den oppstandne Jesus, at det ikke er som nå. Det er blant Guds mysterier, hvordan det evige livet skal ta seg ut. Men om du vil kan du ta imot troen på det: At døden ikke får siste ord. At vi skal leve med Kristus.

Ida ser på moren sin og spør: Kan jeg også gå bort til bålet og få mat, tror du? Jeg er sulten på frokost. Ja, svarer mamma. Det kan du. Jeg har hørt om han der: Det er han som sier: La de små barn komme til meg. Og han sier også: Kom til meg alle dere som strever. Så vi kan jo gå sammen.

Så holder vi hendene våre frem som en skål og tar imot brødet, og kanskje får vi noe å drikke også. Du kan gjerne svare takk eller amen. Og da kan vi vite at vi hører til hos Jesus. Han er vår venn. Han er alles venn og inviterer alle til måltidet. Kom, for alt er gjort ferdig.

Ære være Skaperen, Frigjøreren og Livgiveren som var, er og blir en sann Gud fra evighet til evighet. Amen.